

حق مؤلف (۳)

محمد حسن عرب اسدی
کارشناس کتابخانه ملی

آدمی برخوردار از قدرت جسمی (جوارچی) و نیروی فکری (جوانحی) است. این دونیرو به کمک یکدیگر نتایج و محصولات دارند که چنانچه منشأ و مایه خیر باشد فوق العاده حائز اهمیت است. در آیین مقدس اسلام، آیات و روایات و سیره عملی فراوانی وجود دارد که از نیروی تفکر و اندیشه حمایت بیشتری کرده است؛ از آن جمله:

— «آیا دانایان با نادانان برابرند؟»

— «آثار دانشمندان بر خون شهیدان برتری دارد.»

— «ساعتی تفکر برتر از هفتاد سال عبادت است.»

— «روزی پیامبر گرامی (ص) به مسجد وارد شدند و مشاهده کردند که گروهی به عبادت خداوند و گروهی به بحث و تبادل نظر علمی (عقیدتی) سرگرمند. ایشان بلافاصله به گروه دوم پیوستند.»

در اعلامیه جهانی حقوق بشر آمده است که: «هرکس حق دارد برای منافع مادی و معنوی کلیه محصولات علمی ادبی و هنری (یعنی اموال و داراییهای فکری) خود تقاضای حمایت کند. در کشور ما، همان گونه که در بخش اول این نوشتار ملاحظه شد، تاکنون دو قانون و نیز آیین نامه اجرایی آن برای حمایت از حقوق مؤلفان و یک قانون و آیین نامه اجرایی برای حمایت از علائم و اختراعات صنعتی پدید آمد. که حاکی از رسمیت بخشیدن به حمایت از آثار فکری است.

در این خصوص دنیای امروز برخوردار از قوانین داخلی و معاهدات و مواه نامهای بین المللی و بین الدولی فراوانی است که سازمان جهانی مالکیت معنوی^۱ (فکری) وابسته به سازمان ملل متحد عهده دار حفظ و حمایت و مشاوره و توسعه نفوذ این گونه حقوق در دنیا است. مقرر این سازمان در شهر ژنو کشور سوئیس است.

از جمله معاهدات بین المللی مربوط به حمایت از آثار فکری معاهده حمایت از مالکیت های صنعتی، تجاری و کشاورزی است که به معاهده پاریس^۲ شهرت دارد و از زمان انعقاد (۱۸۷۳ م) مورد اصلاحاتی قرار گرفته است. کشور ما به اصلاحیه ۱۹۵۸ م آن ملحق شد. و تا ۱۹۹۱ م صد و یک عضو داشته است.

معاهده دیگر به کنوانسیون برن شهرت دارد که برای حمایت از آثار ادبی و هنری در سال ۱۸۸۶ م امضاء شد و آخرین اصلاحیه آن در سال ۱۹۷۱ م در پاریس به امضای اول متعاهد رسید. این قرارداد، پدیدآورندگان تبعه یکی از کشورهای عضورا از حقوق همسان در سایر کشورهای عضو برخوردار می کند؛ خواه اثر آنها منتشر شده یا نشده باشد، و خواه در قانون داخلی کشور عضو منظور شده باشد یا در آینده مدنظر قرار گیرد. این معاهده داستانهای کوتاه، اخبار و هر اثر متناسب با موضوعات کنوانسیون را مورد حمایت قرار می دهد، ولی تکثیر مقالات مربوط به اخبار و گزارشهای جاری و موضوعات اقتصادی، سیاسی یا مذهبی را به شرط عدم منع نقل و با ذکر مأخذ مجاز می شمارد. ضمناً مدت حمایت از آثار را حداقل پنج سال بعد از انتشار یا پس از تاریخ فوت پدید آورنده دانسته ولی مدت حمایت از آثار سینمایی و

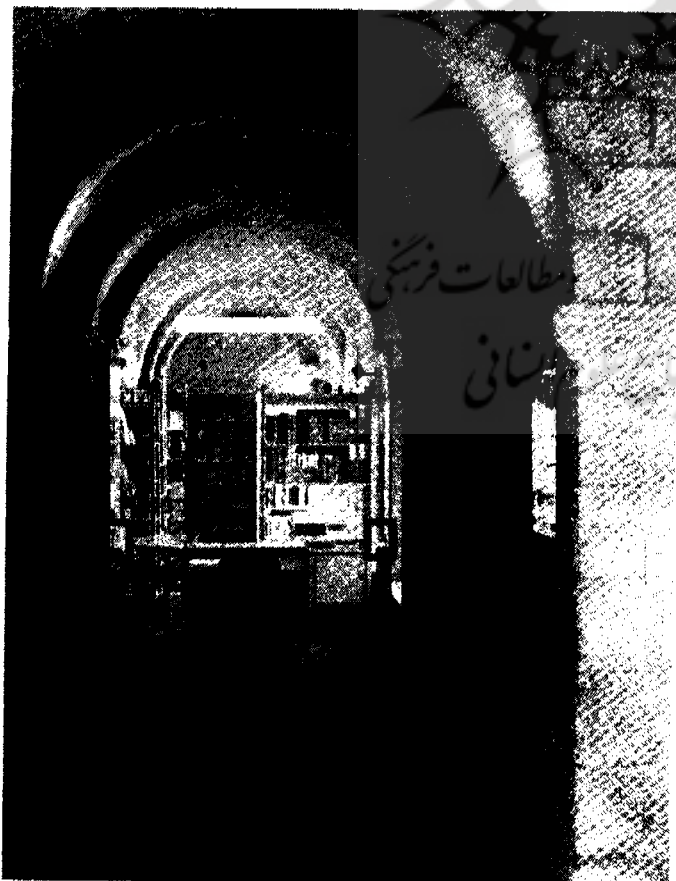

ترجمه فارسی آن، که از پرونده حق مؤلف موجود در معاونت حقوقی و امور مجلس وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگرفته شده، درج گردیده است.

۲. کشورهای غربی مورد بحث سالها بدون رعایت حقوق آثار ما از آنها اقتباس و ترجمه و بهره‌برداری نموده‌اند تا حدی که پایه و بنیان انسانی علمی آنها از ماست. ولی اکنون به کمک تکنولوژی و صنایع پیشرفته‌ای که دانش فنی آن را وامدار ما و دیگر کشورهای شرقی هستند به نحو کاملاً آگاهانه‌ای ما را تحت فشار عدم رعایت حقوق اتباع خود قرار می‌دهند، که بهتر است تا برقراری موازنه بین مصرف‌کننده دیروز و امروز سیاست صبر را پیشه خود سازند!

۳. قبل از بحث الحاق، می‌باید قوانین داخلی خود را مورد اصلاحات لازم قرار دهیم خصوصاً این که سرق‌های نرم‌افزاری و ماهواره‌ای هم به جمع سایر تجاوزات پیوسته است.

۴. صنعت نشر و اطلاع‌رسانی در کشور ما هنوز از قوام و انسجام لازم و سیاست‌گذاری مشخص برخوردار نیست و تا بدین منوال باشد راه‌های تجاوز و تعدی باز خواهد بود و این از جمله دیگر موانع است.

عکاسی را مطابق قوانین داخلی کشورهای عضو می‌داند. کشور ما عضو این معاهده نیست ولی تا سال ۱۹۹۱م هشتاد و چهار کشور جهان به آن ملحق شده‌اند.

معاهده بعدی که واجد اهمیت خاصی است به قرارداد جهانی حق طبع^۲ (تقلید) یا کنوانسیون ژنو شهرت دارد که ابتدا در سال ۱۹۵۲م و تحت تأثیر معاهده برن منعقد و مفاد آن به گونه‌ای تنظیم شد تا موجب جلب نظر کشورهای بیشتری شود. در این رابطه سازمان یونسکو به عنوان ناظر بر آن فعالیت زیادی را بر عهده گرفت. دول متعاهد تا سال ۱۹۹۱م صد و بیست و پنج کشور و دول دارای نماینده به ۹ کشور رسیده‌اند. این معاهده در سال ۱۹۷۱م آخرین تجدید نظر را به خود دیده، ولی کشور ما هنوز به آن ملحق نشده است.

این قرارداد به حقوق همسان نیز توجه دارد ولی شرط حمایت از آثار را موقوف به رعایت تشریفات درج علامت C (حرف اول اصطلاح Copy Right به معنای حق طبع یا استنساخ)^۳ و نام پدیدآورنده و ذکر تاریخ اولین نوبت انتشار اثر به همراه قید عبارت صریح محفوظ الحقوق (مثلاً استفاده از Reserved ALL Rights یا Copy Protection) می‌داند. ولی امروزه از عبارات کامل و مفصلی استفاده می‌شود که در صفحه حقوق اکثر آثار خارجی و برخی از آثار داخلی قابل مشاهده است که نمونه‌هایی از آن در بخش اول این مقاله درج گردیده است.

در این معاهده مدت حمایت از اثر را کمتر از مدت حیات پدیدآورنده و تا بیست و پنج سال بعد از فوت او مجاز نمی‌داند. توصیه می‌شود که به ترجمه فارسی این معاهده در پیوست ۳ کتاب راهنمای آماده ساختن کتاب، اثر میرشمس الدین ادیب سلطانی (تهران: سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۶۵) مراجعه شود.

و اما در توجیه دلایل عدم پذیرش این معاهده از سوی ایران می‌توان به نکات زیر اشاره کرد:

۱. صرف نظر از اینکه هم اکنون در عصر گسترش قواعد و قوانین بین‌المللی و فرامرزی به سر می‌بریم، این قرارداد و اکثر موارد مشابه آن ابتدائاً از سوی کشوری سلطه‌جو و غربی تهیه و تنظیم می‌شود که طبیعتاً متضمن منافع خاصی و عام آنها بوده و در عین حال ممکن است برای کشورهای در حال توسعه و یا عقب‌نگهداشته شده هم مزایایی داشته باشد، ولی این نقطه نظر نمی‌تواند موجب قبول تمامی مفاد و شرایط آن گردد. البته، در همین راستا و بر اثر فشار کشورهای جهان سوم بوده که این معاهده اصلاحاتی نیز یافته است و حتی طرح و نمونه قانون حق مؤلف برای استفاده در کشورهای در حال توسعه در سال ۱۹۷۴م با نظر کارشناسان کشورهای عضو با مشارکت سازمان جهانی مالکیت معنوی و یونسکو تهیه و تنظیم شده است که در پایان این بخش متن

۵. پذیرش الحاق به معنای تأدیة کامل حقوق صاحبان آثار خارجی است که این در حالت فعلی کاملاً یکطرفه خواهد ماند. چون حجم آثار مورد نیاز ما با آنچه دیگران از ما خواهند خواست تناسب ندارد و مسلماً از عهده پرداخت این تفاوت بر نخواهیم آمد. تصور کنید صدا و سیما و رسانه های خیری و مطبوعات ما بخواهند در مقابل استفاده از منابع و فرستنده های آنان حق بهره برداری بپردازند. این خود بالغ بر میلیونها دلار در سال خواهد بود. حال صنعت نشر و تألیف و ترجمه را هم بدان بیفزایید! با توجه به مشکلات ارزی موجود هرگز قادر به تأدیة نخواهیم بود. ضمن اینکه رفع این مشکل خود مشکلات دیگری را به همراه خواهد داشت و آن گرانی بیش از پیش آثار تولید شده در ایران و در نتیجه فشار مستقیم بر استفاده کنندگانی است که خود باید تولید کننده هم باشند. بنابراین، عملاً آمادگی پذیرش آن را نداریم.

البته ذکر دلایل فوق به معنای بی توجهی به حقوق اتباع بیگانه نیست، بلکه باید مشکلات اجرایی را نیز مدنظر قرار داد. البته به این نکته نیز باید اذعان داشت که پیوستن به معاهده مورد بحث سبب ایجاد رغبت در اتباع خارجی برای سرمایه گذاریهای انتشاراتی در داخل کشور خواهد شد و توسعه و تکمیل صنعت نشر را به دنبال خواهد داشت و باعث احقاق حقوق متقابل کشورمان و سایر دول متعاقد خواهد گردید.

حال قبل از مطالعه طرح و نمونه قانون حق مؤلف بدینست به این نکات توجه شود:

۱. امپی (OMPI) معادل فرانسوی و اسپانیایی و ایپو (Wipo) است.

۲. فصل ۵ بند ۲، مدت پنجاه سال را مرجع می دانم، درحالیکه در قانون داخلی ۳۰ سال قید شده است.

۳. فصل ۱۱ زبان های فارسی و عربی را پیشنهاد می کنم.

۴. فصل ۱۵ بند ۵ مدت ۲۵ سال مرجع است.
 ۵. فصل ۱۷ بند ۳ مبلغ پانصد هزار ریال و ۳ ماه را مناسب می دانم.
 ۶. اجرای این قانون در صورت تصویب مستلزم آیین نامه ای خاص خواهد بود.

سازمان جهانی مالکیت معنوی
 «امپی» - ژنو
 مورخه: ۳۰ مه ۱۹۷۴
 متن اصلی: انگلیسی - فرانسه

سازمان تربیتی، علمی و فرهنگی ملل متحد
 یونسکو - پاریس

طرح نمونه قانون حق مؤلف برای استفاده کشورهای در حال توسعه

این طرح از طرف دبیرخانه «یونسکو» و دفتر بین المللی سازمان «امپی» مطابق با توصیه های کمیته کارشناسان منعقد از طرف «یونسکو» در آبیجان از ۸ الی ۱۲ اکتبر ۱۹۷۳ تهیه و آماده گردیده است.

قانون حق مؤلف

فصل ۱- آثار مورد حمایت

- ۱- پدیدآورندگان آثار ادبی و هنری اصیل (ORIGINAL) طبق مقررات این قانون مورد حمایت می باشند.
- ۲- آثار ادبی و هنری بویژه شامل موارد ذیل می باشد:
 - ۱- کتابها، جزوه ها و هر نوشته دیگر.
 - ۲- سخنرانی ها، خطابه ها و وعظ ها (SERMONS) و سایر آثار از همین نوع.
 - ۳- آثار دراماتیک و درام موزیکال.
 - ۴- آثار موسیقی شامل هر نوع متن یا گفتاری که همراه آن باشد.
 - ۵- آثار مربوط به کوئره گرافی (CHOREOGRAPHY) و پانتومیم (PANTOMIMES).
 - ۶- آثار سمعی و بصری بویژه آثار سینما توگرافی.
 - ۷- آثار تریسمی، نقاشی، معماری، گراورسازی، مجسمه سازی، لیتوگرافی (LITHOGRAPHY) و قالیبافی (TAPESTRY).
 - ۸- آثار عکاسی و آتاریکه از طرق مشابه عکاسی ظاهر شده باشد.

گرافیک و سه بعدی و (نسخ خطی) حق غیر قابل انتقالی به نسبت سهمی از هر دفعه فروش اثر (یا نسخه خطی) در حراج ها یا فروش از طرف دلال، خواهند داشت اعم از هر روشی که برای این اقدامات به کار رود.

(۲) - موارد فوق در مورد آثار هنر معماری یا آثار هنر ظرفیه اعمال نخواهد شد.

(۳) - شرایط اجرای این حق تعقیب با صدور تصویرنامه (تصویب مقرراتی) از طرف مقامات صلاحیتدار تعیین خواهد شد.

فصل ۵ - حقوق معنوی

(۱) هر مؤلفی حقوق ذیل را داراست:

(۱) - حق ادعای اصالت اثر خود، بویژه در مواردی که اصالت اثر به اعمال مذکور در فصل ۴ مربوط می شود بجز وقتی که اثر لزوماً یا به طور اتفاقی در گزارش حوادث جاری به عنوان انتشار از رادیو بکار رود.

(۲) حق اعتراض و رفع شکایت در موارد مربوط به تغییر شکل، تحریف و سایر تغییرات اثر و هرگونه حل متخلفانه مربوط به آن بطوریکه آن عمل موجب صدمه به شهرت و اعتبار وی گردد.

(۲) - حقوق مذکور در بند ۱ در طول مدت عمر مؤلف و (۲۵) (۵۰) سال بعد وجود خواهد داشت. بعد از مرگ وی حقوق مزبور از طرف وارث وی قابل اجراء است.

(۳) - حقوق مذکور در بند ۱ حتی در مواردیکه مؤلف یا وارث از حقوق مذکور در فصل ۴ را دارند قابل اجراء است.

(۴) - حقوق مذکور در بند ۱ را نمی توان منتقل کرد.

فصل ۶ - آثار مربوط به فرهنگ عامه (فولکلور ملی)

۱ - در مورد آثار مربوط به فرهنگ عامه حقوق مذکور در فصل ۴ و بند ۱ فصل ۵ به وسیله مقام صلاحیتدار تعریف شده در فصل ۱۹ اجراء خواهد شد.

۹ - آثار هنر ظرفیه خواه دستی باشد یا در رشته های صنعتی تهیه شود.

۱۰ - تصاویر، نقشه ها، طرحها، نقشه های ساده و آثار سه بعدی جغرافیائی، نقشه برداری معماری و علمی.

۳ - اثری که مربوط به فرهنگ عامه (فولکلور ملی) باشد طبق فصل ۶ حمایت شود.

۴ - کلیه آثار صرف نظر از کیفیت و نحوه خلق آنها مورد حمایت می باشند.

۵ - حمایت مقرر در بند ۱ فصل ۱ مستلزم هیچگونه تشریقاتی نمی باشد.

۵ مکرر - با استثنای فولکلور (فرهنگ عامه) هر اثر ادبی و هنری وقتی حمایت می شود که روی یک شیئی مادی ثابت شده باشد.

فصل ۲ - آثار مشتقه

۱ - موارد ذیل نیز به عنوان آثار اصلی تلقی می گردد:

۱ - ترجمه ها - اقتباس ها - تنظیم ها و سایر تغییراتی که در آثار ادبی و هنری داده می شود.

۲ - مجموعه ها (کلکسیون) آثار ادبی و هنری مانند دائرة المعارف ها و گلچینهای ادبی که به علت انتخاب و تنظیم مندرجات آنها شامل آثار خلاقه فکری باشد.

۳ - آثار مشتقه از فرهنگ عامه (فولکلور)

۲ - حمایت آثار مذکور در بند ۱ هیچگونه لطمه ای به حمایت آثار موجود قبلی وارد نمی سازد.

فصل ۳ - آثاریکه حمایت نمی شود با وجود مقررات فصل ۱ و ۲ حمایت شامل موارد زیر نمی شود:

۱ - قوانین و آراء و تصمیمات دادگاهها و سازمانهای اداری و همیطور ترجمه رسمی این اسناد.

۲ - اخبار روزانه که چاپ یا (از طریق رادیو و تلویزیون) یا انتشار یا برای عموم عرضه (مخابره) گردد.

فصل ۴ - حقوق مالی

با توجه به مفاد مواد ۶ تا ۱۲ مؤلف یک اثر مورد حمایت، حق انحصاری انجام یا تفویض آنرا در موارد ذیل دارد: (اعم از اینکه این اعمال مربوط به تمام اثر یا بخشی از آن باشد).

۱ - حق تجدید چاپ اثر (تکثیر).

۲ - حق ترجمه، اقتباس، تنظیم یا هرگونه تغییرات دیگر اثر.

۳ - اجرای علنی اثر.

۴ - انتشار اثر (از طریق رادیو).

۵ - نشان دادن اثر برای عموم از طریق سمعی و بصری

فصل ۴ - مکرر حق تعقیب (DROIT DE SUITE)

(۱) - با وجود انتقال و واگذاری اثر اصلی مؤلفین آثار

۱ مکرر— بند ۱ فوق در مواردیکه فولکلور ملی بوسیله یک شرکت دولتی برای مقاصد غیر تجاری استفاده شود، اجراء نخواهد شد.

۲— آثار مربوط به فرهنگ عامه طبق بند ۱ بدون محدودیت زمانی حمایت می‌شود.

۳— نسخ آثار مربوط به فرهنگ عامه که در خارج از کشور تهیه شده و نسخه‌های ترجمه و اقتباس تنظیم شده آن آثار با سایر آثار فولکلور تغییر داده شده در خارج، بدون اجازه مقامات صلاحیتدار وارد نخواهد شد مگر اینکه اجازه لازم از طرف مقامات مزبور صادر شود.

فصل ۷— استفاده منصفانه

با وجود فصل ۴ استفاده‌های ذیل از یک اثر مورد حمایت خواه از متن اصلی یا ترجمه بدون رضایت مؤلف مجاز است:

(۱) — در مورد اثریکه به طور قانونی چاپ و منتشر شده است:

الف — تجدید چاپ، ترجمه، اقتباس، تنظیم یا سایر تغییرات اثر که منحصراً برای استفاده شخصی به کار رود.

ب — درج کردن با ذکر مأخذ و نام نویسنده نقل از یک اثر مشروط بر اینکه نقل و اقتباس‌ها با حسن نیت بوده و از مفهوم متن آن خارج نشود مثل نقل از عبارات روزنامه و نشریات به صورت خلاصه مطبوعاتی.

پ — استفاده از اثر تا حدیکه مطابق با مقصود باشد با ذکر مأخذ و نام مؤلف از طریق مصور کردن در یک مطبوعه، انتشار از طریق رادیو یا صفحات به آهنگ یا تصویر، ارسال اثر منتشر شده برای استفاده در مدارس، آموزش گاهها، دانشگاهها و مؤسسات تربیتی که این تصاویر یا مخابرات به هدف تدریس خدمت نمایند مشروط بر اینکه این استفاده مطابق با حسن نیت باشد.

(۲) — در مورد هر نوع مقاله‌ای که در روزنامه‌ها یا نشریات در موضوعات اقتصادی، سیاسی یا مذهبی چاپ می‌شود و در مورد انتشار رادیویی اثر با همان خصوصیات، تکثیر همان مقاله یا آن اثر در مطبوعات یا انتشار رادیویی آن یا عرضه آن برای عموم به طرق دیگر مجاز است مگر اینکه آن مقاله وقتیکه چاپ و منتشر می‌شود و آن اثر وقتیکه از رادیو پخش می‌شود با (علامت) مخصوص صریحی همراه باشد که استفاده آنرا ممنوع سازد و مشروط بر اینکه مأخذ اثریکه با آن طریق استفاده می‌شود به طور وضوح قید گردد.

(۳) — به منظور گزارش خبر مربوط به حادثه جاری از طریق عکاسی، فیلمبرداری، انتشار یا عرضه برای عموم به طریق دیگر تکثیر یا در دسترس گذاردن برای عموم (هر اثری که آنرا در همان حادثه جاری می‌توان مشاهده کرد یا شنید) تا حدیکه با مقاصد خبری و اطلاعاتی مناسب باشد.

(۴) — تکثیر آثار هنر تجسمی و معماری در فیلم یا پخش تلویزیونی یا عرضه آثار تکثیر شده برای عموم در صورتیکه آن آثار

در محلی قرار گیرد که در معرض دید همگان باشد یا در فیلم یا پخش تلویزیونی تنها به صورت دورنمایی به کار رود یا به عنوان امر فرعی برای امور اساسی نمایش استفاده شود.

(۵) — تکثیر آثار ادبی و هنری که قبلاً به طور قانونی در دسترس عموم قرار داده شده از طریق عکاسی یا طرق مشابه به وسیله کتابخانه‌های عمومی، مراکز اسناد غیر تجاری، مؤسسات علمی و تأسیسات تربیتی مشروط بر اینکه این نوع تکثیر و تعداد نسخ تهیه شده محدود با احتیاجات و اقدامات آنها باشد و معارض یا بهره‌برداری عادی اثر نباشد و به طور نامعقولی به منافع قانونی مؤلف صدمه‌ای وارد نسازد.

(۶) — تکثیر به غیر از آنچه که در مجموعه آثار پدیدآورنده است پخش از رادیو یا عرضه برای عموم:

الف — هرگونه گفتار سیاسی یا سخنرانی که در ضمن اقدامات قانونی ایراد می‌شود.

ب — هر نوع سخنرانی، خطابه، وعظ (sermon) یا هر اثر دیگر از همین نوع که به طور علنی ایراد شود مشروط بر اینکه این استفاده منحصراً بمنظور اطلاعات جاری باشد.

فصل ۸— ضبط‌های موقت

با وجود فصل ۴ هر مؤسسه پخش رادیویی می‌تواند بدون اجازه مؤلف برای مقاصد پخش خود و به وسیله امکانات خودش ضبط موقتی از همان اثریکه مجاز به پخش آنست یک یا چند نسخه تهیه نماید.

تمام نسخه‌های موقتی بعد از ۶ ماه از تاریخ تهیه یا مدت بیشتری با توافق مؤلف از بین برده خواهد شد. بهر حال اگر چنین ضبطی دارای خصوصیت استثنائی اسنادی باشد یک نسخه از آن در آرشیوهای رسمی نگهداری خواهد شد.

فصل ۹— محدودیت حق پخش رادیویی و عرضه عمومی آثار پخش شده

(۱) — با وجود فصل ۴ و بند ۲ پخش اثریکه با رضایت پدیدآورنده در دسترس عموم گذارده شده و عرضه همان اثر پخش شده برای عموم حتی بدون اجازه پدیدآورنده هم قانونی است اگر به پدیدآورنده حق الزحمه مناسبی داده شود که مبلغ آن حق الزحمه در صورت نبودن قرارداد با پدیدآورنده پس از دادن فرصتی به طرفین ذینفع به وسیله مقام صلاحیتدار تعیین خواهد شد.

(۲) — بند (۱) در مورد آثاریکه انجمن نویسندگان یا سایر مؤسسات ثبت شده یا آنهاثیکه در نواحی، عملیاتی انجام می‌دهند اگر از پدیدآورندگان آن آثار حق اجازه پخش رادیویی را کسب کرده باشند، اجراء نخواهد شد.

فصل ۱۰— شرایط محدودیت حقوق راجع به ضبط‌های (آهنگ)

(۱) — با وجود فصل ۴ و بند ۲ فصل ۲ وقتیکه پدیدآورنده یک اثر موسیقی به شخصی اجازه ضبط (آهنگ) از اثر خود و

اثر یا تمام کسانی که آثار آنها در تهیه اثر سمعی و بصری مورد استفاده خواهد بود، قرارداد منعقد نماید.

ب - قرارداد هائیکه با «پدیدآورندگان» برای تهیه اثر سمعی و بصری منعقد می‌گردد که به عنوان مقاله نویس در تهیه آن محسوب می‌شوند، فرض انتقال (واگذاری) حقوق مقاله نویسان را به نفع تهیه کننده اثر در برخواهد داشت مگر آنکه به طریق دیگری توافق شود.

ت - در قرارداد هائیکه با پدیدآورندگان آثار قبلی منعقد می‌شود که اثرشان در تهیه اثر سمعی و بصری مورد استفاده قرار گرفته، فرض انتقال (واگذاری) حقوق پدیدآورندگان به نفع تهیه کننده اثر خواهد شد مگر آنکه به طریق دیگری توافق شده با حقوق مربوطه قبلاً به اشخاص ثالث منتقل شده باشد.

ث - فروض مقرر در بند (ب) و (ت) در مورد آثار موسیقی اجراء نخواهد شد.

فصل ۱۴ - انتقال

(۱) - حقوق مذکور در فصل ۴ تماماً یا جزاً قابل انتقال است.

(۲) - انتقال هر نوع حق مذکور در فصل ۴ به صورت کتبی خواهد بود مگر آنکه بموجب قانون به طریق دیگری عمل شود.

فصل ۱۵ - مدت حقوق اقتصادی

(۱) - کلیه حقوق مذکور در فصل ۴ در تمام مدت عمر مؤلف و (۲۵) (۵۰) سال بعد از مرگ وی مورد حمایت میباشد مگر آنکه در این قانون صریحاً ترتیب دیگری اتخاذ شود.

(۲) - در مورد یک اثر محصول مشترک، حقوق مذکور در فصل ۴ در مدت عمر مؤلف ثانوی و (۲۵) و (۵۰) سال بعد از مرگ وی مورد حمایت می‌باشد.

(۳) - در مورد اثریکه گمنام بوده یا تحت اسم مستعار چاپ و منتشر می‌شود حقوق مذکور در فصل ۴ تا اتمام (۲۵) و (۵۰) سال بعد از تاریخی که اثر برای اولین بار قانوناً طبع و نشر شده مورد حمایت می‌باشد مشروط بر اینکه قبل از اتمام این مدت هویت مؤلف آشکار شود یا اگر مورد تردید باشد بند (۱) اجراء شود.

(۴) - در مورد یک اثر سمعی و بصری حقوق مذکور در فصل

توزیع نسخه های آنرا به صورت تجاری می‌دهد تهیه و ضبط سایر انواع آن اثر و توزیع آن حتی بدون اجازه پدیدآورنده نیز جایز است مشروط بر اینکه حق الزحمه مناسبی به پدیدآورنده پرداخت شود، مبلغ این حق الزحمه در صورت فقدان قرارداد از طرف مقام صلاحیتدار پس از اعلام مهلتی به طرفین ذینفع تعیین خواهد شد.

(۲) - بند (۱) در مورد آثاریکه انجمن مؤلفان یا سایر مؤسسات ثبت شده یا آنهایکه مشغول عملیات در نواحی می‌باشند از پدیدآورندگان آن آثار حق اجازه ضبط آهنگ را کسب کرده باشند، اجراء نخواهد شد.

(۳) - این فصل در مورد هر گفتاری که جزئی از اثر موسیقی باشد نیز اجراء خواهد شد.

فصل ۱۱ - شرایط محدودیت حق ترجمه

با وجود فصل ۴ ترجمه اثر به (زبان یا زبانهای رایج در کشور را ذکر کنید) بدون اجازه مؤلف و چاپ آن در قلمرو کشور نیز جایز است در صورتیکه اجازه نامه ای از مقامات صلاحیتدار تحت شرایط مندرج در ضمیمه الف اخذ شود.

فصل ۱۲ - شرایط محدودیت حق تکثیر (تجدید چاپ)

با وجود فصل ۴ تجدید چاپ اثر و انتشار یک تألیف خاص حتی بدون اجازه مؤلف جایز است در صورتیکه اجازه نامه ای تحت شرایط ضمیمه ب از مقامات صلاحیتدار اخذ گردد.

فصل ۱۳ - مالکیت

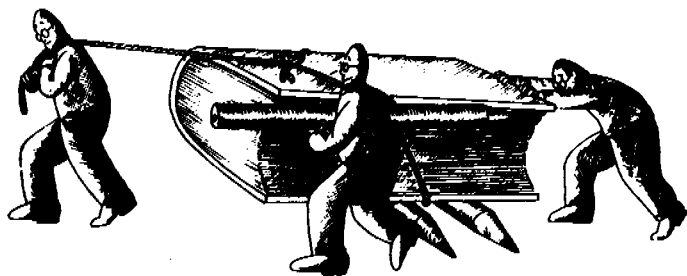
(۱) - حقوق مورد حمایت این قانون در درجه اول متعلق به مؤلف یا مؤلفینی است که اثر را بوجود آورده اند. مؤلفین یک اثر مشترک صاحبان مشترک حقوق مربوط به آن می‌باشند، مگر اینکه خلاف آن ثابت شود. مؤلف اثر کسی است که نامش روی اثر نوشته شده باشد.

(۲) در مورد اثریکه طبق قرارداد خدمت مابین مؤلف و یک مؤسسه عمومی در مدت استخدام یا قسمتی از وظائف رسمی وی بوجود می‌آید و نسبت به هرگونه قراردادی که موجب محدودیت یا استثناء یا فرض واگذاری حقوقی به نفع کارفرما باشد، حقوق مذکور در فصل ۴ به کارفرما منتقل می‌گردد تا حدی که برای اقدامات متعارفی که از طرف کارفرما در مدت پایان قرارداد استخدام انجام می‌شود، ضروری باشد.

(۳) بند (۲) در مورد هر اثریکه از طریق حق العمل کاری (کمسیون) بوجود می‌آید صاحب کار متعهد است مبلغ مورد توافق را برای خلق اثر به حق العمل کار (واسطه) بپردازد.

(۴) - الف - در مورد اثر سمعی و بصری که بویژه شامل یک اثر سینما (سینمایی) توگرافیک می‌شود حقوق مربوط، متعلق به شخص حقیقی یا حقوقی است که اقدامات ابتدائی را انجام یا مسئولیت تهیه اثر را بعهده گرفته است.

ب - تهیه کننده اثر سمعی و بصری ملزم می‌باشد قبل از تهیه

۴ پس از گذشتن مدت (۲۵) (۵۰) سال بعد از تهیه اثر مورد حمایت می‌باشد و اگر اثر در آن مدت با رضایت مؤلف در دسترس عموم گذارده شود (۲۵) (۵۰) سال بعد از تاریخی که برای عموم عرضه شده است.

(۵) - در مورد یک اثر مربوط به عکاسی یا هنر دستی یا صنعتی حقوق مذکور در فصل ۴ تا اتمام (۱۰) (۲۵) سال از تاریخ تهیه اثر مورد حمایت می‌باشد.

(۶) - تمام مدت‌ها تا پایان سال ادامه خواهد یافت حتی آنتهائیکه در طول سال تمام می‌شوند.

فصل ۱۶ - نظارت بر اعطاء اجازه نامه‌ها

هنگامیکه شخص یا مؤسسه‌ای اعطاء اجازه‌نامه را در زمینه آثار تعدادی مؤلف معتبر که بدلیل نامعقولی اجازه (بهره‌برداری) نمی‌دهند، کنترل می‌کند یا اجازه‌نامه را در معرض شرایط نامعقول قرار می‌دهند، مقام صلاحیتدار می‌تواند بعد از دادن مهلتی به طرفین ذینفع که از موضوع مطلع شوند، شرایط خاصی را تعیین کند که طبق آن هر شخص یا مؤسسه‌ای بتواند اجازه‌نامه‌های مزبور را کسب نماید.

فصل ۱۷ - تخلفات

(۱) - هرکسیکه به حقوق مورد حمایت این قانون تجاوز یا تخطی نماید:

(۱) - از طرف دادگاه مجبور به جبران تخلف خواهد شد.

(۲) - مسئول ضرر و زیان خواهد بود.

(۳) - اگر تخلف عمدی باشد متخلف به جریمه‌ای که از مبلغ متجاوز نباشد یا حبس که از مدت

زیاد نباشد یا به هر دو مجازات محکوم خواهد شد مشروط بر اینکه در مورد تکرار جرم مبلغ یا هردو، دوبرابر خواهد شد.

(۲) - نسخ غیر مجاز، عایدات حاصله از اعمال موجد تخلف و ایزاری که در ارتکاب تخلف استفاده شده، ضبط خواهد گردید.

فصل ۱۸ - قلمرو اجرای قانون

۱ - این قانون در موارد ذیل اجرا خواهد شد:

(۱) - آثار مؤلفینی که تبعه یا ساکن یا مقیم کشور هستند.

(۲) - آثاریکه برای اولین بار در کشور طبع و نشر می‌گردد صرف نظر از تابعیت یا اقامت مؤلفین.

۲ - (شق X) این قانون تمام آثار را نیز که به موجب معاهدات لازم‌الاجراء از طرف دولت پذیرفته شده، مورد حمایت قرار می‌دهد.

۳ - (شق Y) (مطابق فصلهای الف ۶ و ب ۶) این قانون در مورد آثار ذیل نیز اجرا خواهد شد:

(۱) - آثار مؤلفینی که اتباع یا اقامت کنندگان عادی کشورها هستند.

(۲) - آثاریکه برای اولین بار در کشورها چاپ و منتشر می‌شود.

(۳) - آثار مربوط به مؤسسات.

که با توجه به این بند در طبقات خاص نام گذاری شده و از طرف دولت اعلام می‌شود.

(۳) - مقررات این قانون در مورد کلیه آثاریکه قبل از تاریخ لازم‌الاجراء شدن یا بعد از آن خلق می‌شود یا برای اولین بار چاپ می‌گردد و به هنگام لازم‌الاجراء شدن این قانون در دسترس عموم قرار نگرفته باشد، اجراء خواهد شد.

فصل ۱۹ - تعاریف

مطابق این قانون منظور از:

(۱) - «بخش رادیویی» انتقال صداها یا تصاویر و صداها برای عموم به وسیله بی سیم یا با سیم است.

(۲) - «عرضه برای عموم» در دسترس گذاردن یا نمایش دادن یک اثر برای عموم است از طریق نمایش سمعی یا بصری اما شامل بخش رادیویی یا اجراء نمی‌شود.

(۳) - «مقام صلاحیتدار» یک یا چند سازمان متشکل از یک یا چند شخص می‌باشد که از طرف دولت منصوب می‌شوند و هدف آنها اجرای قضاوت طبق مقررات این قانون در هر موضوعی است که اقتضاء دارد توسط آن مقام تعیین گردد.

(۴) - «فولکلور» کلیه آثار ادبی و هنری می‌باشد که به فرض احتمال توسط مؤلفینی گمنام در قلمرو داخلی خلق شده و از نسلی به نسل دیگر منتقل شده و یکی از عناصر اساسی میراث فرهنگ سنتی (عامه) را تشکیل می‌دهد.

(۵) - «اجراء» نمایش و اجرای زنده و عمومی اثر یا رسیال یک اثر برای عموم می‌باشد.

(۶) - «آثار طبع و نشر شده» آثاری است که با رضایت مؤلفین آنها برای هر منظوری که نسخ تهیه شده، چاپ و منتشر شود. مشروط بر اینکه با توجه به ماهیت اثر موجود بودن آن نسخ به اندازه‌ای باشد که نیازمندیهای معقول عموم را کفایت نماید.

(۷) - «تجدید چاپ یا تکثیر» تهیه یک یا چند نسخه از اثر ادبی و هنری به هر شکل مادی است که شامل ضبط سمعی و بصری هم می‌شود.

(۸) - «آثاری که برای اولین بار چاپ و منتشر می‌شود» آثاری است که برای اولین بار در کشوری چاپ و منتشر شود یا آثاریکه در خارج از کشور منتشر می‌شود در ظرف سی روز زودتر در داخل کشور چاپ و منتشر شود (انتشار همزمان)

(۹) - «اثر محصول مشترک» اثری است که با همکاری دویا چند مؤلف بوجود آید بطوریکه سهم همکاری هر کدام کاملاً مشخص باشد.

کند، یک نسخه از تقاضا را از طریق پست رسمی هوایی به ناشریکه نامش روی اثر می‌باشد و یک نسخه به مرکز اطلاعاتی مذکور در بند (۳) فوق یا در صورت فقدان چنین مرکزی به مرکز بین المللی اطلاعات حق مؤلف یونسکو ارسال نماید.

(۲) - هیچ نوع اجازه‌نامه‌ای اعطاء نخواهد شد مگر اینکه به مالک حق ترجمه درجائیکه شناخته شده یا مسکون است فرصتی برای اطلاع از آن داده شود.

(۳) - هیچ نوع اجازه‌نامه‌ای داده نخواهد شد مگر پس از گذشتن:

الف - (۱) - ۶ ماه علاوه بر مدت سه سال مذکور در بند ۲ قسمت ۲ فصل الف ۲.

(۲) - ۹ ماه علاوه بر مدت یکسال مذکور در بند ۱ قسمت ۲ فصل الف ۲.

(ب) - چنین مدت اضافی از تاریخ تقاضای منطبق با مقررات مذکور در بند ۱ قسمت‌های ۲ و ۳ فوق محاسبه خواهد شد یا وقتیکه هویت یا نشانی مالک حق ترجمه نامعلوم است از تاریخی که تقاضا مطابق با مقررات مذکور در قسمت ۴ بند (۱) فوق باشد.

(پ) - اگر در طول هریک از مدت‌های فوق ترجمه‌ای از اثر به زبان مورد نظر از طرف یا با اجازه مالک حق ترجمه به صورت چاپ یا طرق مشابه، تکثیر و منتشر شود، هیچ نوع اجازه‌نامه‌ای اعطاء نخواهد شد.

(۴) - برای آثاریکه به طور اساسی متشکل از تصویرات باشد تنها وقتی اجازه‌نامه داده می‌شود که شرایط ضمیمه ب هم رعایت شود.

(۵) - وقتیکه مؤلف تمام نسخ اثر را از مبادله خارج نماید هیچ نوع اجازه‌نامه‌ای داده نخواهد شد.

فصل الف ۴ - حدود و شرایط اجازه‌نامه

(۱) - هر اجازه‌نامه طبق این ضمیمه:

۱ - فقط به منظور آموزش (تدریس)، بورس دانشجویی یا تحقیق خواهد بود.

۲ - فقط انتشار به صورت چاپ یا طرق مشابه، تکثیر (REPRODUCTION) و فقط در همان کشور مجاز خواهد بود.

مشروط بر اینکه به هرحال وقتیکه مقام صلاحیتدار گواهی می‌نماید که امکانات لازم در قلمرو آن کشور برای چاپ یا تکثیر وجود ندارد یا امکانات موجود به دلایل اقتصادی یا عملی برای تجدید چاپ کافی نیست تجدید چاپ (REPRODUCTION) ممکن است در خارج از کشور انجام شود.

(الف) - کشوریکه اثر در آنجا تجدید چاپ می‌شود عضو کنوانسیون برن یا کنوانسیون جهانی حق مؤلف باشد.

ضمیمه الف

فصل ۱۱ - را ملاحظه کنید

اجازه‌نامه‌های ترجمه

فصل الف ۱ - آثار مورد حمایت

مقررات این ضمیمه در مورد آثاری که کار می‌رود که به صورت چاپ یا طرق مشابه تکثیر (REPRODUCTION) و منتشر شده است.

فصل الف ۲ - تقاضای اجازه

(۱) - هر فردی از اتباع کشور بعد از سپری شدن مدت مقرر در بند ۲ می‌تواند برای ترجمه یک اثر به هریک از زبانهای مذکور در فصل ۱۱ و انتشار آن ترجمه به صورت چاپ یا طرق مشابه تکثیر از مقام صلاحیتدار تقاضای اجازه کند. (که از این به بعد اجازه‌نامه نامیده می‌شود).

(۲) - هیچ نوع اجازه‌نامه‌ای داده نخواهد شد مگر اینکه مدت‌های مقرر در ذیل سپری شود:

(۱) - یکسال از تاریخ اولین انتشار اثری که تقاضای اجازه‌نامه برای ترجمه آن بزبانهای گذشته باشد.

(در این قسمت زبان یا زبانهای رایج کشور را تعیین کنید که آنها نباید شامل انگلیسی، فرانسه، اسپانیایی یا هر زبان رایج دیگری در هریک از کشورهای عضو کنوانسیون برن یا کنوانسیون جهانی حق مؤلف باشد).

(۲) - سه سال از تاریخ اولین انتشار اثری که تقاضای اجازه‌نامه برای ترجمه آن به زبانهای گذشته باشد.

(در این قسمت زبان یا زبانهای رایج در کشوری را تعیین ننماید که شامل بند ۱ فوق نباشد)

فصل الف ۳ - اعطاء اجازه‌نامه

(۱) - قبل از اعطاء اجازه‌نامه مقام صلاحیتدار تصمیم خواهد گرفت که:

(۱) - هیچ ترجمه از اثر به زبان مورد نظر به صورت چاپ یا طرق مشابه تکثیر (REPRODUCTION) با اجازه صاحب حق ترجمه یا از طرف وی منتشر نشده باشد یا اینکه تمام تألیفات قبلی به آن زبان تمام شده باشد.

(۲) - متقاضی اجازه‌نامه ثابت کند که از صاحب حق ترجمه تقاضای اجازه نموده ولی رد شده است یا پس از سعی لازم از طرف خود قادر به یافتن صاحب حق نشود.

(۳) - در همان موقع ارسال درخواست مذکور در بند (۲) فوق به صاحب حق، متقاضی اجازه‌نامه به مرکز ملی یا بین المللی ایکه، بوسیله دولت در کشوریکه ناشر اثر ترجمه شده مرکز عملیات اصلی خود را در آنجا قرار داده، تعیین گردد، اطلاع دهد.

(۴) - اگر وی (متقاضی) نتوانست صاحب حق ترجمه را پیدا

(ب) - کلیه نسخ تجدید چاپ شده (تکثیر شده) در یک یا چند محموله بسته‌بندی شده برای پخش منحصرأ در همان کشور به متقاضی اجازه‌نامه ارسال خواهد شد در نتیجه انعقاد یک قرارداد ما بین متقاضی و مؤسسه چاپ کننده اثر در خارج از کشور ضروری است.

(پ) - در قرارداد مزبور باید قید شود که مؤسسه تجدید چاپ کننده اثر ضمانت نماید که تکثیر اثر در آن کشور قانونی می‌باشد.

(ت) - متقاضی اجازه‌نامه تکثیر اثر را به مؤسسه‌ای واگذار نکند که آن مؤسسه صرفاً به منظور جمع‌آوری نسخ چاپ شده ایجاد شده و مطابق این ضمیمه اجازه‌نامه به آن داده شده باشد.

۳ - (اجازه‌نامه) شامل صدور نسخ تهیه شده آن نخواهد شد بجز آنچه که در بند (۲) مستثنی شده است.

۴ - غیرانحصاری خواهد بود.

۵ - قابل انتقال نخواهد بود.

(۲) - الف - نسخ یک ترجمه که مطابق اجازه‌نامه‌ای منتشر شده ممکن است از طرف دولت یا هر مؤسسه عمومی دیگر به خارج از کشور ارسال شود مشروط بر اینکه:

(۱) - ترجمه به زبانی غیر از انگلیسی، فرانسه یا اسپانیایی باشد. (تبصره - این ماده فقط به این جهت مورد نیاز است که زبان انگلیسی، فرانسه و اسپانیایی در میان زبانهای مذکور در فصل ۱۱ دیده می‌شود).

(۲) - دریافت کنندگان نسخ اثر افراد تبعه آن کشور یا سازمانهایی متشکل از افراد تبعه آن کشور می‌باشند.

(۳) - دریافت کنندگان نسخ اثر آنرا فقط به منظور آموزش، بورس دانشجویی با تحقیق به کار خواهند برد.

(۴) - ارسال نسخ اثر به خارج از کشور و توزیع بعدی آن میان دریافت کنندگان بدون مقاصد تجاری می‌باشد.

(۵) - دولت کشور خارجی که نسخ اثر به آنجا ارسال می‌گردد با دریافت یا توزیع نسخ اثر با هر دو موافقت کرده باشد.

(ب) - هر نوع موافقت دولت مذکور در بند ۵ قسمت فوق از طرف آن دولت به اطلاع مدیران کل «یونسکو» و «امپی» خواهد رسید.

(۳) - در اجازه‌نامه (حق الزحمه) عادلانه‌ای پیش‌بینی خواهد شد که موافق با استانداردهائی باشد که به طور عادی در مورد اجازه‌نامه هائیکه آزادانه مابین افراد کشور و صاحبان حق ترجمه در کشور آنها عمل می‌شود.

(۴) - اگر متقاضی اجازه‌نامه به علت مقررات پولی قادر به فرستادن حق الزحمه به مالک حق ترجمه نباشد، می‌تواند حقیقت امر را به مقام صلاحیتدار گزارش دهد تا اینکه نامبرده با استفاده از مؤسسات بین‌المللی بتواند سعی لازم را برای تأمین چنین مبلغ ارسالی از طریق اعتبارات قابل تبدیل بین‌المللی یا معادل آن انجام دهد.

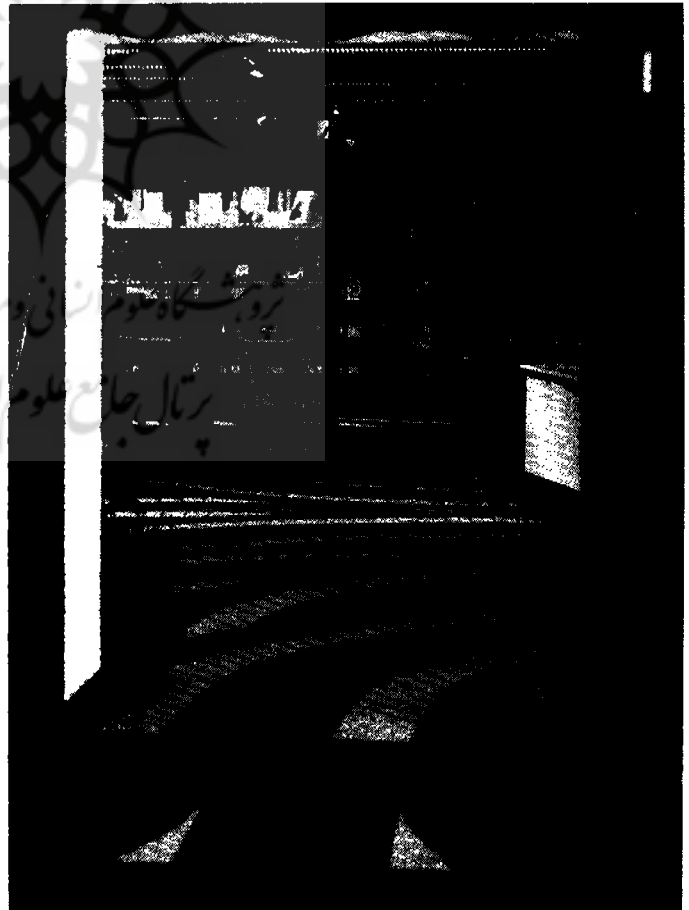
(۵) - به منظور حفظ اصالت اعتبار اجازه‌نامه، ترجمه باید درست و تمام نسخ آن شامل موارد ذیل باشد:

(۱) - متن اصلی و نام مؤلف اثر

(۲) - آگهی به زبان ترجمه شده که مبین این امر باشد که نسخ ترجمه فقط در کشور مورد نظر برای پخش عرضه خواهد شد.

(۳) - اگر اثری که ترجمه شده با آگهی، حق تألیف و تقلید محفوظ، چاپ شده بوده چاپ مجدد همان آگهی.

(۶) - اگر ترجمه اثر به همان زبان و اساساً به همان مندرجاتی که ترجمه طبق اجازه‌نامه مالک حق ترجمه در آن کشور به صورت چاپ شده یا طرق مشابه به قیمت مناسبی که معمولاً در آن کشور برای آثار مشابه مطالبه می‌شود، منتشر شود مدت اجازه‌نامه خاتمه می‌یابد. کلیه نسخی که قبل از خاتمه مدت اجازه‌نامه تهیه شده ممکن است برای توزیع ادامه یابد تا اینکه کلیه نسخ موجود تمام شود.

ضمیمه ب
(فصل ۱۲ را ملاحظه کنید)
اجازه‌نامه‌های تجدید چاپ (تکثیر)

فصل ب ۱- آثار مورد حمایت

با توجه به بند ب «مقررات این ضمیمه در مورد آثاری اجراء خواهد شد که به شکل چاپ یا طرق مشابه، تکثیر و منتشر شده باشد.

فصل ب ۲- تقاضای اجازه

(۱) - هر فرد تبعه کشور می‌تواند بعد از سپری شدن مدت مقرر در بند (۲) از مقام صلاحیتدار برای تجدید چاپ (تکثیر) و انتشار تألیف یک اثر به صورت چاپ یا طرق مشابه تقاضای اجازه نماید. (که از این بعد «اجازه‌نامه» نامیده می‌شود).

(۲) - تا سپری شدن هریک از مدت‌های ذیل که از تاریخ اولین انتشار تألیف خاص یک اثر آغاز می‌شود هیچ اجازه‌ای داده نخواهد شد:

۱- سه سال برای آثار مربوط به تکنولوژی، علوم طبیعی و فیزیک و متجمله ریاضیات.

۲- هفت سال آثار رمان، شعری، درام و موسیقی و کتابهای هنری.

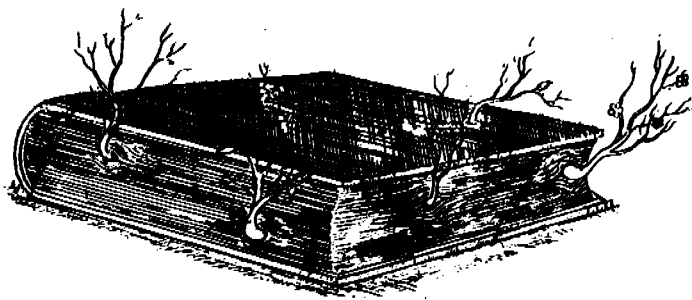
۳- پنج سال برای سایر آثار.

فصل ب ۳- اعطاء اجازه‌نامه

(۱) - قبل از اعطاء اجازه‌نامه مقام صلاحیتدار تصمیم خواهد گرفت که:

۱- هیچیک از نسخی که به صورت چاپ یا طرق مشابه تکثیر یک تألیف خاص در کشور تهیه شده برای عموم پخش نخواهد شد یا در فعالیتهای آموزشی با روش معینی به کار نخواهد رفت مگر با قیمت عادلانه که در آثار مشابه در آن کشور اجراء می‌شود یا اینکه در همان شرایط چنین نسخی برای مدت مداوم حداقل ۶ ماه در آن کشور برای فروش عرضه نشود.

۲- متقاضی اجازه‌نامه ثابت نماید که اجازه صاحب حق تکثیر () را تقاضا کرده ورد شده یا پس از سعی لازم از طرف خود قادر به یافتن صاحب اثر نشود.

فصل الف - ۵- اجازه‌نامه برای سازمانهای پخش رادیویی

(۱) - اجازه‌نامه طبق این ضمیمه را می‌توان به سازمانهای پخش رادیویی ملی (داخلی) نیز اعطاء کرد مشروط بر اینکه کلیه شرایط ذیل رعایت شود:

۱- ترجمه از نسخه‌ای تهیه شود که مطابق قوانین کشور تحصیل شده باشد.

۲- ترجمه مورد استفاده در پخش رادیویی منحصرأ به منظور تدریس یا پخش نتایج یک تحقیق علمی و فنی برای کارشناسان در یک رشته خاص حرفه‌ای باشد.

۳- ترجمه‌ایکه به طور انحصاری طبق مفاد بند ۲ فوق از طریق پخش‌های رادیویی مجاز که برای گیرندگان در داخل کشور به کار می‌رود، شامل پخش‌های رادیویی که به واسطه ضبط‌های سمعی و بصری مجاز تهیه می‌شود و صرفأ و انحصارأ مطابق با هدف آن پخش‌ها باشد، نیز می‌گردد.

۴- ضبط‌های سمعی و بصری ترجمه را به جز سازمانهای پخش رادیویی که مقر تشکیلات اداره مرکزی آنها در داخل کشور باشد سازمان پخش دیگری نمی‌تواند به کار ببرد.

۵- تمام استفاده‌های معمول در مورد ترجمه بدون استفاده تجاری می‌باشد.

(۲) - اجازه‌نامه همچنین به یک سازمان پخش رادیویی داخلی داده می‌شود که با رعایت کلیه شرایط بند (۱) فوق هر متنی را که در یک ضبط سمعی بصری ترکیب شده و به تنهایی برای استفاده در زمینه‌های معین آموزشی آماده و چاپ شده باشد، ترجمه نماید.

فصل الف - ۶- قابلیت اجرایی فصل ۱۱ و این ضمیمه
شق X (۱) فصل ۱۱ و این ضمیمه در مورد آثاری که اجراء خواهد شد که در کشور اصلی (مبدأ) بوده یا آن کشور و هر کشور دیگری که اجراء کنوانسیون جهانی حق مؤلف تجدید نظر شده در ۱۹۷۱ یا مقررات مربوط به ضمیمه سند پاریس ۱۹۷۱ کنوانسیون برن برای حمایت آثار ادبی و هنری را تصویب نموده باشد یا نسبت به آنها ملزم باشد.

(۲) - اجرای این ضمیمه موقوف به بیانیه‌ای خواهد بود که از طرف یک دولت طبق بند (۱) ماده ۵ مکرر کنوانسیون جهانی حق مؤلف تجدید نظر شده در ۱۹۷۱ یا مقررات مربوط به ضمیمه سند پاریس ۱۹۷۱ کنوانسیون برن برای حمایت آثار ادبی و هنری اعلام شود.

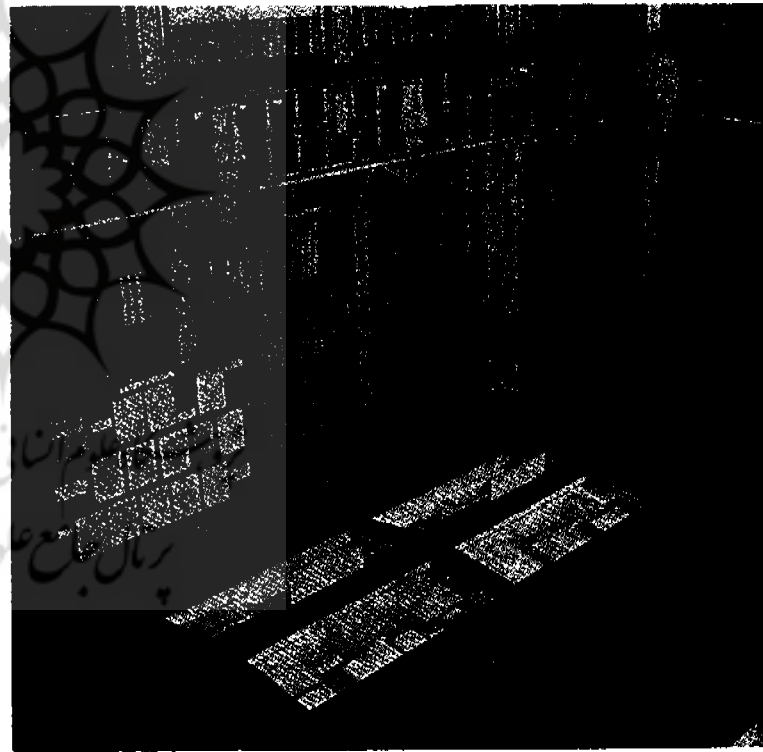
شق (۱) - فصل ۱۱ و این ضمیمه در مورد آثاری اجراء خواهد شد که در کشور مبدأ یا هر کشور دیگری که نام آن با عطف به این ضمیمه در دستور مقتضی که از طرف دولت تصویب می‌شود، ذکر گردد.

(۲) - دولت می‌تواند با فرمانی که تصویب می‌نماید عدم ادامه اجرای فصل ۱۱ و این ضمیمه را اعلام نماید.

۳- در موقع ارسال تقاضا به صاحب اثر مطابق بند (۱) فوق متقاضی اجازه‌نامه از وجود مرکز اطلاعاتی ملی یا بین‌المللی مطلع شود که برای همین مقصود از طرف دولتی که ناشر اثر (تجدید چاپ شده) مرکز اصلی عملیات خود را در آنجا متمرکز نموده، تعیین گردیده است.

۴- اگر وی (متقاضی اجازه‌نامه) نتواند صاحب اثر را پیدا کند یک نسخه از تقاضا‌نامه را با پست رسمی هوائی به ناشریکه نامش روی اثر می‌باشد و نسخه دیگری به یکی از مراکز اطلاعاتی مذکور در بند ۳ فوق یا در صورت عدم وجود چنین مرکزی به مرکز بین‌المللی اطلاعاتی یونسکو ارسال خواهد نمود.

(۲) - هیچ نوع اجازه‌ای داده نخواهد شد مگر اینکه به صاحب حق تکثیر در جائیکه شناخته شده یا سکونت دارد، فرصتی برای اطلاع از آن داده شود.

(۳) - در جائیکه مدت سه سال مذکور در بند ۲ فصل ب ۲ اجراء می‌شود هیچ اجازه‌ای داده نخواهد شد تا اینکه مدت ۶ ماه سپری شود و این مدت از تاریخی محاسبه خواهد شد که متقاضی مطابق با الزامات مقرر در قسمت ۲ و ۳ بند (۱) فوق تقاضا می‌نماید یا هنگامیکه هویت یا نشانی صاحب حق تکثیر شناخته نیست.

هیچ اجازه‌ای داده نخواهد شد تا اینکه مدت سه ماه از تاریخی که نسخ مذکور در قسمت ۴ بند (۱) ارسال شده، گذشته

باشد.

(۴) - هنگامیکه مدت ۷ سال یا ۵ سال مذکور در قسمتهای ۲ و ۳ بند (۲) فصل ب ۲ اجراء می‌شود و در جائیکه هویت و نشانی صاحب حق تکثیر معین نیست تا گذشتن سه ماه که از تاریخ ارسال نسخ مذکور در قسمت ۴ بند (۱) محاسبه می‌شود، هیچ اجازه‌ای داده نخواهد شد.

(۵) - اگر در مدت ۶ ماه یا سه ماه مذکور در بندهای (۳) و (۴) پخش یا فروش به ترتیب مقرر در قسمت (۱) بند (۱) انجام گرفته باشد، هیچ اجازه‌ای داده نخواهد شد.

(۶) - اگر مؤلف کلیه نسخ تألیف را که موضوع تقاضای اجازه‌نامه است از مبادله خارج نماید، هیچ اجازه‌ای داده نخواهد شد.

(۷) - وقتی برای نوشته‌ای که مطابق این ضمیمه تقاضای اجازه شد، خود یک ترجمه باشد، اجازه وقتی داده خواهد شد که ترجمه به زبان مذکور در فصل ۱۱ باشد یا با اجازه صاحب حق ترجمه یا از طرف وی منتشر شده باشد.

فصل ب - ۴ - حدود و شرایط اجازه‌نامه

(۱) - هرگونه اجازه‌نامه طبق این ضمیمه:

۱ - فقط برای استفاده در زمینه فعالیت‌های آموزشی با روش معین داده خواهد شد.

۲ - با توجه به بخش ب ۵ فقط در مورد چاپ یا طرق مشابه تکثیر () به قیمت عادلانه مربوطه یا کمتر از آن به قیمتی که معمولاً در آثار مشابه در آن کشور می‌باشد اجازه انتشار داده خواهد شد.

۲ - اجازه انتشار فقط برای قلمرو داخلی داده خواهد شد و شامل صدور نسخ تهیه شده طبق اجازه‌نامه نخواهد شد.

در هر صورت اگر مقام صلاحیت‌دار تأیید نماید که امکانات لازم برای چنین تجدید چاپ (تکثیر) در قلمرو کشور وجود ندارد یا امکانات موجود بدلائل اقتصادی یا عملی برای تجدید چاپ غیر کافی است می‌توان تجدید چاپ را در خارج از کشور انجام داد در صورتیکه:

الف - کشوری که اثر در آنجا تهیه می‌شود عضو کنوانسیون برن یا کنوانسیون جهانی حق مؤلف باشد.

ب - تمام نسخ تجدید چاپ شده در یک یا چند نسخه بسته‌بندی شده به متقاضی (اجازه‌نامه فرستاده شود و منحصراً در همان کشور توزیع شود و قرارداد بین متقاضی اجازه‌نامه و مؤسسه تجدید چاپ کننده اثر ضروری است.

پ - در این قرارداد باید مقرر شود مؤسسه‌ایکه اشتغال به تجدید چاپ اثر دارد ضمانت نماید که تجدید چاپ اثر در کشوریکه تهیه می‌شود امری قانونی است.

ت - متقاضی اجازه‌نامه تجدید چاپ اثر را به مؤسسه‌ای

(۲) - ترجمه هرگونه متن مندرج و متشکل در ضبط مزبور به زبان فارسی یا عربی.

فصل ب ۶ - قابلیت اجرای ماده ۱۲ و این ضمیمه

شق X (۱) فصل ۱۲ و این ضمیمه در مورد آثاری اجراء خواهد شد که کشور مبدأ، همان کشور یا هر کشور دیگری است که اجرای کنوانسیون جهانی حق مؤلف تجدید نظر شده در ۱۹۷۱ یا مقررات مربوط به ضمیمه (سند) قانون پاریس ۱۹۷۱ کنوانسیون برن راجع به حمایت آثار ادبی و هنری را قبول نموده یا نسبت به آنها موظف باشد.

(۲) - این ضمیمه متوقف بر اعلام بیانیه از طرف دولت طبق مفاد بند ۱ ماده ۵ مکرر کنوانسیون جهانی حق مؤلف تجدید نظر شده (۱۹۷۱) و یا اجرای مقررات مربوط به ضمیمه (سند) قانون پاریس ۱۹۷۱ کنوانسیون برن برای حمایت آثار ادبی و هنری می باشد.

شق (۲) (۱) فصل ۱۲ و این ضمیمه در مورد آثاری اجراء خواهد شد که کشور مبدأ بوده و نام آن کشور یا هر کشور دیگری با توجه به این ضمیمه در دستور خاصی از طرف دولت به تصویب رسیده باشد.

(۲) - دولت می تواند با تصویب فرمانی، عدم اجرای فصل ۱۲ و این ضمیمه را اعلام نماید.

واگذار نکند که مخصوصاً برای جمع آوری آثار تجدید چاپ شده طبق اجازه نامه این ضمیمه به وجود آمده باشد.

۴ - غیر انحصاری خواهد بود.

۵ - غیر قابل انتقال خواهد بود.

(۲) - در اجازه نامه مقرر خواهد شد که حق الزحمه عادلانه ای برای صاحب حق تکثیر (تجدید چاپ) داده خواهد شد که مطابق با معیارهایی باشد که به طور عادی در مورد اجازه نامه هائیکه آزادانه ما بین اشخاص در آن کشور صاحبان حق تجدید چاپ در کشور صاحب حق تجدید چاپ پس از مذاکره، مبادله می شود.

(۳) - اگر متقاضی اجازه نامه به دلیل مقررات پولی قادر به ارسال حق الزحمه به صاحب حق تکثیر نمی باشد وی حقیقت امر را به مقام صلاحیتدار گزارش خواهد داد که نامبرده با به کار بردن سعی لازم و با استفاده از سازمانهای بین المللی، ارسال حق الزحمه را از طریق حسابهای قابل تبدیل بین المللی یا معادل آن تأمین نماید.

(۴) - به عنوان یک شرط حفظ اصالت و اعتبار اجازه نامه، تجدید چاپ یک تألیف خاص باید کاملاً درست و کلیه نسخ منتشر شده باید شامل موارد زیر باشد.

۱ - عنوان و نام مؤلف اثر.

۲ - یک آگهی به زبانی که منتشر شده و مبین این امر باشد که نسخه آماده شده فقط در آن کشور قابل پخش و نشر است.

۳ - اگر تألیف تجدید چاپ شده، آگهی یا نشانه ویژه (حق تقلید محفوظ) را در برداشته باشد، چاپ مجدد آن آگهی.

(۵) - اگر نسخ تألیف شده با اجازه صاحب حق تجدید چاپ یا از طرف وی به صورت چاپ یا طرق مشابه تکثیر و برای عمومی در آن کشور پخش و توزیع شود یا در زمینه فعالیت های آموزشی با روش معین به قیمت عادلانه ای که به طور معمولی در مورد آثار منابع در آن کشور به کار رود در صورتیکه چنین تألیفی به همان زبان و اساساً به همان مندرجاتی باشد که تألیف طبق اجازه نامه منتشر شده، مدت اجازه نامه خاتمه خواهد یافت، کلیه نسخی که قبل از خاتمه مدت اجازه نامه تهیه شده برای توزیع ادامه خواهد یافت تا اینکه کلیه نسخ قبلی تمام شود.

فصل ب ۵ - اجازه نامه برای ضبط های سمعی و بصری

طبق شرایط مقرر در این ضمیمه می توان در موارد ذیل اجازه نامه اعطاء کرد:

(۱) - تکثیر به شکل سمعی و بصری از یک ضبط مجاز سمعی و بصری که شامل هرگونه اثر متشکل در آن می شود مشروط بر آنکه ضبط مزبور فقط به منظور استفاده در زمینه فعالیت های آموزشی برای روش معین تهیه و منتشر گردد.

توضیحات:

1. WIPO = World Intellectual Property Organization
2. Paris Convention for the Protection of Industrial Property
3. Universal Copyright Convention.

۴. البته اصطلاح حق طبع با توجه به توسعه روشهای تکثیر و انتشار کاملاً رسا نیست.